

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Пленарне засідання п'ятої сесії восьмого скликання

Р І Ш Е Н Н Я

06 липня 2021 року

№ 196

*Про виконання Програми зайнятості населення
Полтавської області на 2018 – 2020 роки*

Керуючись пунктом 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пунктом 5 частини першої статті 2 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та статтею 18 Закону України «Про зайнятість населення», заслухавши звіт директора Полтавського обласного центру зайнятості К. Клавдієвої,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

звіт про виконання Програми зайнятості населення Полтавської області на 2018-2020 роки, затвердженої рішенням пленарного засідання двадцятої сесії сьомого скликання від 12.07.2018 № 758, що додається на 6 аркушах, взяти до відома.

**ГОЛОВА
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

О. БІЛЕНЬКИЙ

Додаток
до рішення пленарного засідання
п'ятої сесії обласної ради восьмого
скликання
06.07.2021 № 196

Звіт
про виконання Програми зайнятості населення Полтавської області на
2018-2020 роки

Програма зайнятості населення Полтавської області на 2018-2020 роки (далі – Програма), затверджена рішенням пленарного засідання двадцятої сесії сьомого скликання від 12.07.2018 року № 758, діяла протягом 2018-2020 років.

Метою цієї Програми є сприяння зайнятості населення та регулювання процесів на ринку праці.

Основні джерела фінансування фінансового забезпечення Програми – кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, кошти загального та спеціального фонду державного бюджету України, власні кошти підприємств, кошти інвесторів, кошти місцевих бюджетів.

Під час виконання заходів Програми за напрямом **«Збереження та створення робочих місць, сприяння підприємництву та самозайнятості населення»** аналіз соціально-економічного розвитку області свідчить про те, що у 2020 році здійснено реалізацію широкого спектру заходів, спрямованих на зміцнення економічного потенціалу області, зростання промислового та сільськогосподарського виробництва, створення сприятливого інвестиційного клімату та вирішення соціальних питань.

Полтавщина має один з найпотужніших серед регіонів України агропромисловий комплекс.

Сільськогосподарськими дорадчими службами проведено 56 навчальних заходів, проводилося постійне консультування сільського населення, членів фермерських і особистих селянських господарств та сільськогосподарських товаровиробників. В заходах взяло участь 1199 осіб. Проведено 3 вебінари, які переглянуло 2389 осіб.

В області завершено реалізацію Програми розвитку та підтримки аграрного комплексу Полтавщини за пріоритетними напрямками на період до 2020 року. За час впровадження у Програмі взяло участь 69 фермерських господарств, 15 фізичних осіб-підприємців та 648 особистих селянських господарств. Завдяки дії Програми створено 204 нових постійних робочих місця та понад 350 сезонних робочих місць, в сільський розвиток залучено 27,6 млн грн додаткових інвестицій.

Протягом 2020 року в Полтавській області реалізовувались суб'єктами господарювання 246 інвестиційних проєктів у різних сферах економіки, з яких свою реалізацію завершили 135 проєктів, завдяки яким було створено 965 робочих місць, у тому числі в агропромисловому комплексі області

впроваджено 64 інвестиційних проекти на суму 1230 млн грн, створено 401 робоче місце.

Починаючи з 2016 року позитивна динаміка зростання чисельності малих та середніх підприємств почала поступово відновлюватись.

Станом на 01.01.2020 в області працювало 11424 малих і середніх підприємств (що на 4,4% більше ніж у попередньому році).

Збільшилась також кількість фізичних осіб підприємців на 11,2%, станом на 01.01.2020 зареєстровано 55830 одиниць, що більше на 5631 одиниць порівняно з аналогічним періодом 2019 року.

Мале і середнє підприємництво виконувало важливу соціальну функцію. У сфері малого та середнього бізнесу області було зайнято 287,0 тис. осіб, що становить 91 % усіх зайнятих осіб, які працювали в основному в промисловому секторі, сільському господарстві, торгівлі та будівництві.

У 2020 році на підтримку суб'єктів підприємництва передбачено кошти в сумі 1,0 млн грн. За звітний період надано фінансово-кредитну підтримку 7 суб'єктам підприємницької діяльності на загальну суму 282,0 тис. грн, що дало можливість створити 14 нових робочих місць у різних сферах господарювання: будівельні та монтажні роботи, громадське харчування, інтернет-послуги, енергозбереження, оптова торгівля зерном.

Для підприємців регіону спільно з Офісом розвитку малого і середнього підприємництва проведено освітній семінар стосовно державної програми «Доступні кредити 5-7-9%», в якому взяли участь близько 200 підприємців.

За даними банківських установ, що працюють за Державною програмою, у Полтавській області за 2020 рік такі кредити вже отримали 200 суб'єктів підприємництва на загальну суму 265,4 млн грн, які працюють у сфері сільського господарства, будівництва, оптової та роздрібної торгівлі, переробки деревини, зв'язку, надання стоматологічних послуг.

За даними моніторингу створення нових робочих місць відповідно до Методики, затвердженої наказом Міністерства соціальної політики України від 23.09.2013 № 611, в усіх сферах економічної діяльності протягом 2020 року в області створено 16154 нових робочих місця, у тому числі: у юридичних осіб (підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності та організаційно-правових форм господарювання) – 4211, у фізичних осіб-підприємців та осіб, які забезпечують себе роботою самостійно незалежною професійною діяльністю – 11943, що на 1074 більше від кількості створених у 2019 році.

За статистичними даними середньооблікова кількість штатних працівників на підприємствах, установах та організаціях області у грудні 2020 року становила 281,0 тис. осіб, що на 1,0 тис. менше порівняно з груднем 2019 року. Найбільше працівників працювало в промисловості – 78,6 тис. осіб, освіті – 44,0 тис. осіб, охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги – 32,9 тис. осіб, а також у галузях: сільського господарства, лісового та рибного господарства – 28,7 тис. осіб, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 24,1 тис. осіб.

Ситуація на регіональному ринку праці характеризується зростанням чисельності безробітних, визначених за методологією Міжнародної організації праці (МОП): з 70,2 тис. осіб за 2019 рік до 77,0 тис. осіб за 2020 рік та зменшенням чисельності зайнятого населення у віці 15–70 років з 591,2 тис. осіб у 2019 році до 566,2 тис. осіб за 2020 рік. Відповідно рівень зайнятості населення у віці 15–70 років зменшився з 56,6% за 2019 рік до 54,8% за 2020 рік, рівень безробіття зріс з 10,6% за 2019 рік до 12% за 2020 рік.

Середньомісячна заробітна плата за січень-грудень 2020 року порівняно з відповідним періодом 2019 року зросла на 973 грн (9,9%) і становила 10819 грн (по Україні – 11591 грн).

Середня заробітна плата одного штатного працівника в області у грудні 2020 року становила 12711 грн (по Україні – 14179 грн), що на 1805 грн більше порівняно з груднем 2019 року (16,6%).

Значна диференціація рівня середньої заробітної плати працівників у галузевому розрізі, обумовлюється різним ступенем розвитку галузей, видом діяльності.

Низький рівень заробітної плати працівників деяких галузей призвів до непродуктивного використання робочої сили, обмеженості можливостей частини штатної чисельності працівників щодо підвищення їх кваліфікаційного рівня, зростання на ринку праці дисбалансу між попитом та пропонуванням робочої сили, збільшення безробіття молоді, тощо. Тому легалізація зайнятості населення є одним із важливих джерел наповнення місцевих бюджетів. З метою виведення заробітної плати з тіньового сектору економіки, її легалізації та зайнятості населення, розпорядженням голови облдержадміністрації від 17.05.2011 № 210 утворено обласну робочу групу з питань легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення, якою постійно координується та відслідковується робота відповідних груп у районах та містах області.

Протягом 2020 року проведено 100 засідань районних та міських робочих груп з питань легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення. На засіданнях заслухано 401 роботодавця, з них: юридичних осіб – 191, фізичних осіб – 210. Після проведеної роботи у добровільному порядку легалізовано 2554 робочих місця, з них: у юридичних осіб – 12, у фізичних осіб – 2542. За 2020 рік проведено 1052 обстеження роботодавців, за результатами яких у добровільному порядку легалізовано 228 робочих місць. З метою вжиття дієвих заходів щодо керівників підприємств, які допускають порушення чинного законодавства, передано 21 матеріал обстежень до підрозділів Держпраці та 1 – до органів Державної податкової служби.

На реєстрованому ринку праці регіону протягом 2018-2019 років відмічалась стала тенденція до зменшення чисельності безробітних на обліку в службі зайнятості з одночасним збільшенням кількості заявленої потреби в робочих місцях. Так, у 2019 році чисельність безробітних, які перебували на обліку в обласній службі зайнятості зменшилась у порівнянні з 2018 роком на 7,5% до 58,6 тис. осіб (2018 р. – 63,3 тис. осіб), одночасно кількість вакансій зросла на 7,3% до 77,6 тисяч (2018 р. – 72,3 тис. од.).

Проте, у 2020 році у зв'язку із зупиненням (скороченням) виробництва через встановлення карантину ситуація на ринку праці зазнала істотних змін: кількість пропозицій роботи у 2020 році зменшилась у порівнянні з 2019 роком на 40,8% до 46,0 тисяч одиниць, одночасно на 21,0% зросла чисельність безробітних, які перебували на обліку в регіональній службі зайнятості до 70,9 тис. осіб.

Чисельність осіб, які отримали роботу за сприяння служби зайнятості у 2019 році зросла на 2,2% у порівнянні з 2018 роком до 49,3 тис. осіб, однак у 2020 році обсяги працевлаштування зменшились до 33,2 тис. осіб, зокрема чисельність працевлаштованих безробітних у 2020 році становила 20,9 тис. осіб (99,5% показника 2019 року).

На нові робочі місця з компенсацією роботодавцю витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у 2020 році працевлаштовано 445 безробітних (2019 – 672 особи, 2018 – 1,1 тис. осіб).

За сприяння обласної служби зайнятості у 2020 році забезпечено тимчасову зайнятість 5,0 тис. громадянам (2019 – 14,1 тис. осіб, 2018 – 15,4 тис. осіб). Найбільш поширені види громадських робіт: екологічний захист навколишнього середовища, інформування населення про субсидії, впорядкування місць поховання, меморіалів захисників Вітчизни, благоустрій, роботи із соціально-вразливими верствами населення, інші роботи соціального напрямку.

Фінансування громадських робіт проводилося на солідарній основі за рахунок різних джерел фінансування, зокрема у 2020 році використано коштів на загальну суму 20,0 млн грн., в тому числі з місцевих бюджетів – 16,8 млн грн.

Загалом, вплив пандемії COVID-19 на розвиток ситуації на ринку праці у 2020 році призвів до зменшення залучення робочої сили до економічної діяльності. З метою збереження робочих місць, зниження навантаження на роботодавців, запобігання зростанню безробіття державою впроваджено механізм підтримки найманих працівників та фізичних осіб – підприємців, які втратили частину доходу внаслідок вимушеного скорочення робочого часу у зв'язку із зупиненням (скороченням) діяльності внаслідок карантину у вигляді допомоги по частковому безробіттю. У 2020 році для отримання допомоги по частковому безробіттю до Полтавської обласної служби зайнятості звернулось майже 9 тис. роботодавців та фізичних осіб-підприємців, прийнято 8,3 тис. рішень про надання допомоги, яку отримали близько 15 тис. осіб на суму 84,6 млн грн.

Крім того, відповідно до Закону України «Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб'єктів господарювання на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» Полтавською обласною службою

зайнятості надано одноразову матеріальну допомогу 288 суб'єктам господарювання (10,2 тис. працівників) на суму 40,6 млн грн.

За напрямом **«Професійно-освітня підготовка кадрів та підвищення конкурентоспроможності економічно активного населення»** для забезпечення відповідності професійно-кваліфікаційного рівня громадян, які шукають роботу до вимог роботодавців професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації під замовлення роботодавців та для самозайнятості проходило 4,9 тис. безробітних (2019 – 6,8 тис. осіб, 2018 – 7,7 тис. осіб), з яких 3,4 тис. осіб навчались у центрах професійно-технічної освіти державної служби зайнятості. Частка працевлаштованих безробітних після закінчення професійного навчання є стабільно вищою 90%, зокрема у 2020 – 93,4%. Професійне навчання безробітних здійснювалося за 135 професіями, спеціальностями та напрямками. Збереженню трудового потенціалу, підвищенню рівня їх конкурентоспроможності на ринку праці сприяло направлення 237 безробітних на підготовку, перепідготовку за 23 робітничими професіями.

Отримали ваучер для підвищення кваліфікації за професіями та спеціальностями для пріоритетних видів економічної діяльності 87 осіб (2019 – 152 особи, 2018 – 245 осіб).

Обласною службою зайнятості проведено 1,8 тис. семінарів «Техніка пошуку роботи» за участю 19,6 тис. безробітних громадян, здійснено профвідбірне замовлення для 142 роботодавців з числа 666 безробітних.

Також впроваджено електронні сервіси, що пропонують громадянам широкий спектр різноманітних онлайн послуг, зокрема освітній портал державної служби зайнятості, платформу з профорієнтації та розвитку кар'єри, консультаційну мережу «Моя професія»: «консультаційна мережа». З початку 2020 року профдіагностичне тестування на даній Платформі пройшли 1,4 тис. осіб.

Крім того, для проведення інформаційної роботи з населенням в умовах карантину, державною службою зайнятості активно використовуються сучасні засоби комунікації.

За напрямом **«Підвищення мобільності робочої сили на ринку праці та удосконалення регулювання трудової міграції»** для запобігання нелегальній трудовій міграції та торгівлі людьми обласною службою зайнятості проведено 172 семінари «Ризики нелегальної трудової міграції», в яких взяло участь 2,3 тис. безробітних та 1,6 тис. інформаційних семінари із загальних питань для 17,5 тис. осіб. Змістовна частина вказаних семінарів включає питання легальної трудової зайнятості в Україні. З метою забезпечення проведення інформаційної кампанії «Живи та працюй в Україні» щодо роботодавців, які забезпечують гідний рівень оплати праці, розширюють виробництво та мають постійну потребу в кадрах, Полтавською обласною службою зайнятості проведено інформаційні та консультаційні заходи: 82 презентації роботодавця для 1173 осіб, 339 міні-ярмарок вакансій для 346 роботодавців, залучено 3,7 тис. потенційних претендентів з числа осіб, які

перебувають на обліку в службі зайнятості; 172 семінари на тему «Запобігання нелегальній трудовій міграції, торгівлі людьми, експлуатації дитячої праці» із залученням 2,3 тис. безробітних.

За напрямом **«Сприяння зайнятості громадян, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних конкурувати на ринку праці»** під замовлення роботодавців проходили професійне навчання 167 безробітних осіб з інвалідністю, з них 17 осіб за 8 робітничими професіями, зокрема: водій навантажувача, електромеханік торгівельного та холодильного обладнання, кухар, оператор комп'ютерного набору, касир торгівельного залу.

Спеціалістами обласного відділення Фонду соціального захисту інвалідів постійно проводиться роз'яснювальна робота з роботодавцями стосовно необхідності виконання вимог статей 19 та 20 Закону України „Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”. З роботодавцями, які не виконали норматив працевлаштування осіб з інвалідністю проведено 7 зустрічей, надіслано 126 листів.

Послугами обласної служби зайнятості скористалось 15,4 тис. безробітних, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню. За сприяння служби зайнятості 3,7 тис. осіб отримали роботу, з них 121 особа працевлаштована за рахунок компенсації роботодавцю витрат в розмірі єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, 3 особи отримали виплату допомоги по безробіттю одноразово для зайняття підприємницькою діяльністю. Проходили профнавчання 945 осіб, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, залучено до громадських робіт та інших робіт тимчасового характеру 1,1 тис. осіб.